

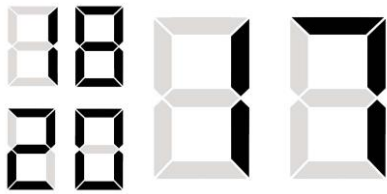
2016/2017. tanév

Megyei/fővárosi forduló

II. kategória, 9-10. évfolyam

Írásbeli feladatlap
MEGOLDÁSOK
feladatonként

Elért pontszám:

Üdvözlünk, kedves Könyvtárostánár!

Néhány hasznos információ a megoldókulcs ezen változatához:

- A **válaszokat** zöld, vastag betűvel írtuk be.
- A megoldások után zárójelben adtuk meg az item sorszámát.
- Ha többféle válasz is lehetséges, akkor azokat /-rel jelöltük.
- Dólt betűvel a *kiegészítő magyarázatot* adtuk meg.
- Az aláhúzott kifejezések a kötelező tartalmi elemeket jelölik.

A részletes megoldásokat, az elfogadható alternatívák teljes listáját és azok használati magyarázatait az ítemes megoldókulcsba írtuk. Kérjük, azokat is tekintse át!

A feladatlaphoz a következő mellékletek tartoznak:

- Könyves Magazin 2016/3.,
 - 6 db szövegrészlet, 3 oldalnyi,
 - 4 db könyvtári szórólap (BME OMIKK 2 db, óbudai Platán, OPKM értesítő különgyűjtemény).
- A mellékleteket nem kell visszaadni, azokat megtarthatod.

1817-ben jelent meg a *Tudományos Gyűjtemény*. Az évforduló alkalmából különleges, új kiadást tervezünk. A lap eredeti, első számát szeretnénk „modernizálva” kiadni. Segítsd a grafikus szakmai információkkal!

Milyen adatoknak, információknak kell mindenképpen szerepelniük a címlapon, hogy megfeleljen a mai kor szakmai elvárásainak?

Használd mintának a mellékletül kapott folyóiratszámot!

a) Folytasd a sort további négy szükséges elemmel!

- folyóirat címe
- vonalkód
- év / évszám (1.)
- folyóirat száma (2.)
- évfolyam / ár / kiemelt cikkek címei / honlapcím / kép/ logó (3-4.)

A modernizált 1817-es számhoz impresszum is szükséges.

b) Hányadik oldalon találtad a *Könyves Magazin* impresszumát?

3. oldalon (5.)

c) A mellékelt folyóirat és az alábbi leírás alapján állítsd össze a *Tudományos Gyűjtemény* első számának impresszumát!

A *Tudományos Gyűjtemény* az első magyar jelentős, tartós életű (1817 és 1841 között, 25 éven át létezett), tudományos, enciklopédikus jellegű havi folyóirat volt. Megjelenését Fejér György (mint szerkesztő) és Trattner János Tamás (mint kiadó) kezdeményezte. Így jelent meg az első szám Pesten, Trattner János Tamás „betűivel és költségén.” Az első szám írói közt szerepelt: Kultsár István színigazgató, Folnesics János Lajos tanár, Horváth István egyetemi tanár, Jankovich Miklós történész.

Vörösmarty az általa szerkesztett első kötetben megszólaltatta Kazinczyt és Kölcseyt is. Vörösmartyék felsorakoztak Széchenyi társadalmi reformjai mögé. 1828–1832 között rendszerint itt jelent meg az első tudósítás Széchenyi javaslatairól.

Szerkesztői: Fejér György (1817–1818); Vass László (1818–1819); Thaisz András (1819–1828); Vörösmarty Mihály (1828–1833); Horvát István (1833–1837); Károlyi István (1837–1841)

Az Arcanum Digitális Tudománytár leírása alapján

Tudományos Gyűjtemény az első magyar tudományos havonta megjelenő folyóirat (6.)

szerkesztő: Fejér György (7.)

kiadó: Trattner János Tamás (8.)

közreműködők: Folnesics János Lajos, Horváth István, Jankovich Miklós, Kultsár István (9-10.)

Nem írt olyan neveket, akik nem az első számon dolgoztak. (11.)

d) Nincs minden adat a fenti leírásban. Melyek azok, amelyek vagy további kutatást igényelnek, vagy át kell gondolni, hogy ebben a modern kiadásban lesznek-e ilyen feladatok, adatok?

főszerkesztő/ olvasószerkesztő / korrektor/ művészeti vezető / fotó / nyomda / lapmenedzser / hirdetés / online változat linkje / ISSN / elérhetőségek (12-15., kettőssel egy item)

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	

Most, hogy lapozgatod ezt a magazint, látsz benne a múlthoz, az időhöz kapcsolódó írásokat a 24. és a 48. oldalon kezdődően. A cikkek három művet is bemutatnak, amik viszont nem szerepelnek a **9. oldalon található listában**.

a) A 9. oldalon található *Könyves Blokk* helyett milyen címet/alcímet adnál ennek az oldalnak/listának, hogy szakmailag is megfeleljen, és mutassa a funkcióját?

mutató / betűrendes mutató / index / ajánlott könyvek jegyzéke (16.)

b) Mire való ez a rész? Miért lenne fontos, hogy ne csak a *Könyves Blokk* c. rovatban szereplő művek szerepeljenek benne? Mivel indokolnád a szerkesztőnek, hogy kerüljön bele minden könyv, amit a lapszámban bemutatnak?

- vissza- ill. megkereshető / megtalálható (17.)

- gyors / könnyű / áttekinthető a teljes folyóirat nemcsak a rovat tartalma / az olvasónak mindegy melyik rovatban van a könyvismertetés (18.)

- indoklásként való megfogalmazás (19.)

c) Tegyéél javaslatot a fent említett három mű ebben a listában való elhelyezésére az alábbi táblázat segítségével!

Melyik sor/mű után?	Konkrét javaslat, ahogyan be kellene írni (a 9. oldalon látható mintának megfelelően)
Baráth (20.)	24. (vagy: 24-26.) (23. item) Bartis Attila: (24.) A vége (25.)
Orbán (21.)	P (26. item) 48. (vagy 48-51.) (27. item) Pamuk, Orhan: (28.) Furcsaság a fejemben (29.)
Pamuk (22.)	R (30. item) 24. (vagy: 24-26.) (31. item) Rakovszky Zsuzsa: (32.) Fortepan (33.)

Ha a javaslat oszlopba a mintának megfelelő központozással írja. (34.)

Pl.: P 48-51. Pamuk, Orhan: Furcsaság a fejemben

A két cikkből az elsőhöz nem készültek címkék.

Nézd meg mintának a 48. oldalon lévőket vagy a lap bármely másik cikkét!

d) Az internet és/vagy a könyvtárak világában a címkét máshogy is mondják. Milyen más szakkifejezést ismersz ezekre a kifejezésekre, erre a funkcióra? Írj egyet!

tárgyszó / kulcsszó / tag (35.)

e) Miért szükséges, hogy minden cikknek legyen címkéje? Mire való? Két okot íráll!

tartalmat jelöli / tájékoztat, miről szól (36.)

keresést / megtalálást segíti (37.)

16.	
17.	
18.	
19.	
20.	
21.	
22.	
23.	
24.	
25.	
26.	
27.	
28.	
29.	
30.	
31.	
32.	
33.	
34.	
35.	
36.	
37.	

Nagykőrösre érteztél, látogass el ahhoz a házhoz, ahol a 200 éve született Arany János munkásságának emlékeit őrzik! Itt többek között láthatod Arany íróasztalát is (5. oldal). A *Könyves Magazin*ban (70-71. o.) pedig egy mai magyar Kossuth-díjas író, drámaíró, esszéistát.

Készíts a képhez a magazin *Tárgyalás* c. rovatához hasonló magyarázatokat az alábbiak szerint! Használd a mellékletben kapott szövegrészekből azokat, amelyeket hasznosnak látsz!

a) Írj 3-4 mondatot a képhez Arany munkakörnyezetéről általában! A szöveg legalább öt, a mellékletekben is megtalálható információt tartalmazzon!

Szöveg: Versenyző Viki

Kép: Oláh Róbert, Arany János Közérdekű Muzeális Gyűjtemény, Nagykőrös

Nagykőrös ...

- **A megadott terjedelmi korlátnak megfelelően 3-4 mondat. (38.)**
- **A mondatok a munkakörnyezetről szólnak. (39.)**
- **Érthető, nyelviileg megfelelő fogalmazás. (40.)**
- **5 db releváns, a szövegekben is megtalálható információ, mely a munkakörnyezetről szól. Példák az ítemes változatban. (41-45.)**

b) Helyezz el az Arany íróasztaláról készült képen három rövid, magyarázó feliratot úgy, hogy a kapott példához hasonló jellegű legyen! A feliratok tartalmazzanak olyan információkat, melyek a képen nem láthatóak, de a mellékletben lévő szövegrészek alátámasztanak. A feliratokat írd a szövegdobozokba!

c) Ezután a szövegdoboz számát írd az Arany íróasztalról készült kép megfelelő helyére!

A 3 szám a megfelelő helyen. (55-57.)

1
A képen látható tárgy megnevezése a szövegdoboz tetején: (46-48.) Pl.:
könyvespolc / házikönyvtár / könyv íróasztal / faasztal / asztal szék / karosszék / fakarszék pad / fapad pipa kézirat / dolgozat (lúd)toll tintatartó itatópárna itatóspapír / tolltörő

2
Olyan információ, mely nincs a képen, de a szövegrészek tartalmazzák. Képenként legfeljebb kettőért adható pont. (49-54.)

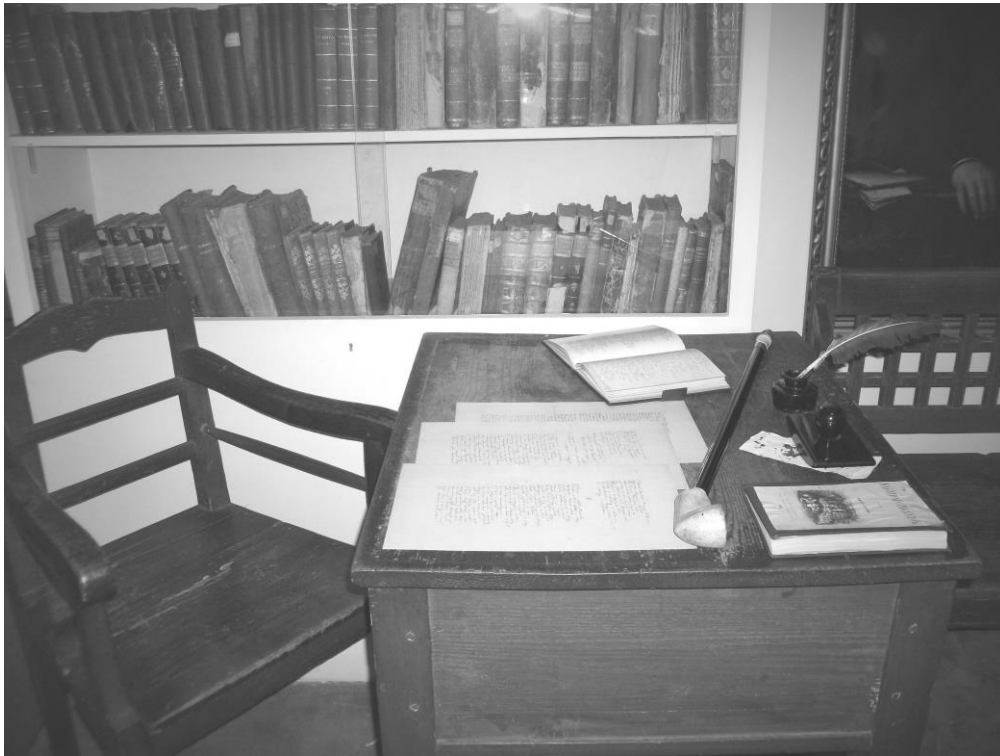
3

d) A mellékletben a 2. számú szövegrészlet **forrását** hogyan kellett volna feltüntetni? Készítsd el ide a hivatkozást!

Törös László (58.) : Arany János és Nagykőrös. (59.) In: Irodalomtörténeti Közlemények, (60.) 1967. (61.) 5-6. sz. (62.) 621-623. o. (63.)

Nem ír oda nem illő adatot és az adatsorrend, központosítás, helyesírás megfelel valamely elterjedt hivatkozási stílusnak. (64.)

38.	
39.	
40.	
41.	
42.	
43.	
44.	
45.	
46.	
47.	
48.	
49.	
50.	
51.	
52.	
53.	
54.	
55.	
56.	
57.	
58.	
59.	
60.	
61.	
62.	
63.	
64.	

1817

4.

2017

Egyre jobban érdekel a XIX. század íróinak világa. A mellékelt forrásrészleteket kevésnek találod kíváncsiságodhoz. A kapott mellékletek hatására az országos pedagógiai könyvtár (OPKM) értesítő különgyűjteménye is felkeltette érdeklődésed.

a) Arany 1817-ben született. Kisiskolás éveiből találhatsz iskolai évkönyvet (értesítőt)? Indokold válaszod!

Nem / nem valószínű, (65.)

mert iskolai évkönyvek csak az 1850/51-es tanévtől adtak ki kötelezően az iskolák, előtte bizonytalan a megjelenésük. (66.)

b) És nagykőrösi tanársága idejéből? Indokold válaszod!

Igen / nagyon valószínű, (67.)

mert Arany az 1850-es években / 1851 után tanított Nagykőrösön és 1850/51-től / ebben az időszakban az iskoláknak kötelezően kellett iskolai évkönyvet kiadniuk. (68.)

c) Szívesen megnéznéd, hogy a gimnázium ma hogyan őrzi Arany emlékét. E célra is találhatsz iskolai évkönyvet? Indokold válaszod!

Igen / valószínűleg / ha megjelent, akkor igen, (69.)

mert az iskolák 1990 után már újra rendszeresen jelentetnek/jelentethetnek meg iskolai évkönyvet. (70.)

d) A helyi hagyományörzés gyökereit is szeretnéd jobban megismerni. Ehhez kézbe vennéd azt a könyvet, amiből a melléklet 5. részlete idéz. Egy könyvtár online katalógusában – az alábbi keresési felületet alkalmazva – hogyan keresnéd a művet? Írd be a keresőkérdést!

Egyszerű keresés

Cím: **A nagykőrösi művelődés hármass kis tükre (71.)**

65.	
66.	
67.	
68.	
69.	
70.	
71.	

200 év nagy idő. Az évszázadok az írók munkájában sok változást hoztak, de állandó elemek is felfedezhetők.

Hasonlítsd össze a két író asztalát, munkamódszerét a rendelkezésre álló képi és szöveges források alapján! Keress hasonlóságot és különbséget is! Koncentrálj az információ-, a dokumentumhasználat és a szellemi munka technikája szempontjából fontosakra!

a) Töltsd ki a táblázat minden celláját a különbözőségekről, hasonlóságokról!

Szempont↓	Író→	<i>Arany János</i>	<i>Nádas Péter (72.)</i>
Íráshoz használt 3-3 különböző eszköz <i>Ha nem ír ide nem illőt, vagy azonosat a két oszlopba. (77.)</i>		tintatartó / lúdtoll / acéltoll / itatós / iron / tolltörölő / rongy / papírvágó <i>egy jó (73.) három jó (74.)</i>	golyóstoll / számítógép / nyomtató / filctol / post it <i>egy jó (75.) három jó (76.)</i>
Az alkotómunka forrásai közül 1-1		könyvek / jegyzet (78.)	fénykép / kert látképe / jegyzet / (79.)
Eredetiség / forrás jellege (80.)		egy múzeumi / utólag berendezett / rekonstruált helyszín (81.)	az író által berendezett, eredeti helyen
Ellazulást / kikapcsolódást / gondolkodást / ihletet segítő élvezeti cikk (82.)		pipa	ital / tea / whisky / alkohol / zene (83.)

b) A források segítségével fogalmazd meg 4-5 mondatban, miben változott és miben nem a két író munkássága között eltelt időben egy író dolgozószobája, milyen eszközök segítik a munkáját! Rövid szövegedben a mellékletben talált egyik forrásszöveget hivatkozással együtt építsd be! Úgy járj el, mintha egy beadandó dolgozat egy részlete lenne!

- 4-5 mondatnyi terjedelmű (84.)
- egy változás említése (85.) Pl.: *(bővebben az itemes változatban)*
 - modern eszközök megjelenése
 - íróeszközök változása
 - Ma keverik maguk a tintát (3. sz.), nem lúdtollat, (3. sz.) csak ceruzát hegyeznek.
 - A források köre kibővült a fényképek, videók, az internet megjelenésével.
- egy hasonlóság említése (86.) Pl.: *(bővebben az itemes változatban)*
 - szobához kötött foglalkozás (1. sz.) / ülőmunka
 - az írás alapbútorai / eszközei: asztal, szék, íróeszköz, papír (1. sz.)
 - ma is írnak kézzel kéziratot, ma is készítenek papírra jegyzeteket
 - a gondolkodáshoz ma is kell lazítani ...
 - az írók ma is használnak alkotás során forrásokat (1. sz.)
- a szöveg egésze és részei a dolgozószobára, a munkaeszközökre vonatkoznak (87.)
- nyelvhelyesség, helyesírás (88.)
- hivatkozás szövegben való szakszerű elhelyezése (89.)
- a felhasznált irodalom vagy lábjegyzet léte (90.)
- szerző és cím: (91.)
- a dokumentumtípusnak megfelelő minden egyéb kötelező megjelenési adat (92.)

72.
73.
74.
75.
76.
77.
78.
79.
80.
81.
82.
83.
84.
85.
86.
87.
88.
89.
90.
91.
92.

Egyre jobban érdekel a korszak. Egyre több a kérdésed... Tudod, hogy ebben a könyvtárak sokat segíthetnek, de a könyvtárhasználatot érdemes tervezni. Az alábbi tervet készítetted.

Időpont		Helyszín	Feladat
Hétfő 12.00-14.00	X (93.)	OPKM	4. (97.)
Kedd 14.00-16.00	✓ (94.)	BME OMIKK olvasóterem	2., (98.) 5. (99.)
Szerda 16.00-18.00		otthon	Az eddig összegyűjtött források, információk rendezése
Csütörtök 9.00	✓ (95.)	iskolai könyvtár	3. (100.)
Péntek 11.00-12.00	X (96.)	Platán	1. (101.)

a) A szórólapok segítségével jelöld az Időpont oszlop könyvtárakra vonatkozó celláiban, hogy időterved jó (✓) vagy nem (X)!

b) Az alábbi feladatokat szeretnéd megoldani. Írd a fenti táblázat Feladat oszlopába a témakör sorszámát, melyiket melyik helyszínen a leglogikusabb megoldanod!

1. Arany verseit szeretnéd gyerekeknek bemutatni ismert színészek hangján.
2. A korszak lakásai műszaki felszereltségének, az elérhető technikai újításoknak szeretnél alaposan utánajárni.
3. Fizika óra előtt le kell ellenőrizni, hogy Jedlik Ányos tényleg 1817-ben lépett-e be a Szent Benedek-rendbe.
4. Az 1817-ben használt olvasókönyvek és olvasástanítási módszerek a korszakban.
5. A nemzetközi sajtóban keresel kerékpártörténeti információkat.

c) Azt is érdemes áttekinteni, hogy Te, középiskolás, beiratkozott olvasóként mely szolgáltatásokat veheted igénybe az egyes könyvtárakban, ha a korszak után kutatsz. A szórólapok alapján jelöld a táblázatban az alábbiak szerint!

- ☺ Igénybe veheted.
 X Nem veheted igénybe.
 ? Nincs információ a szórólapokon.

d) A táblázat utolsó sorát is töltsd ki!

Szolgáltatás	BME OMIKK	Platán	OPKM értesítő különgyűjtemény
kölcsönzés	☺(102.)	☺(107.)	X (112.)
könyvtárközi kölcsönzés	☺(103.)	? (108.)	? (113.)
fénymásolás	☺(104.)	? (109.)	☺ (114.)
internethasználat	☺(105.)	☺ (110.)	? (115.)
előfizetéses adatbázisokhoz való hozzáférés	☺(106.)	? (111.)	? (116.)
a könyvtár típusa:	felsőoktatási és szakkönyvtár (117.)	közönyvtár / gyermekkönyvtár / közművelődési könyvtár (118.)	szakkönyvtár (119.)

93.	
94.	
95.	
96.	
97.	
98.	
99.	
100.	
101.	
102.	
103.	
104.	
105.	
106.	
107.	
108.	
109.	
110.	
111.	
112.	
113.	
114.	
115.	
116.	
117.	
118.	
119.	